

**Provincie
Antwerpen**

WERKPLAATSREGLEMENT 2023-2024

INHOUD

1	DOELSTELLING.....	2
2	ALGEMENE BEPALINGEN.....	2
2.1	Persoonlijke werkkledij.....	2
2.2	Persoonlijke beschermingsmiddelen.....	2
2.3	Werken in een werkplaats/labo.....	3
2.4	Elektrische toestellen.....	4
2.5	Gebruik van producten met gevaarlijke eigenschappen.....	4
2.6	Hygiëne.....	5
2.7	Orde en netheid.....	5
2.8	Brandveiligheid en ongevallen.....	5
2.9	Milieu.....	5
3	WETGEVING.....	6

1 DOELSTELLING

Dit reglement wil je aanzetten tot veilig gedrag en zo ongevallen in de werkplaatsen en labo's voorkomen. Samen willen we het welzijn en de hygiëne in onze werkplaats/labo waarborgen.

Daarvoor moet je alle algemene en specifieke instructies over arbeidsveiligheid, gezondheid, ergonomie, hygiëne en milieu naleven.

De directie, de technisch adviseurs en de leerkrachten hebben de verplichting te letten op de naleving ervan. Als je de instructies niet naleeft kan je hiervoor een sanctie krijgen.

Verloren gereedschap en opzettelijke beschadiging aan gereedschap, machines, uitrusting of infrastructuur kunnen op de schuldige verhaald worden;

2 ALGEMENE BEPALINGEN

De werkplaats/labo is een leslokaal of plaats waar praktijkvakken gegeven worden. Deze werkplaats/labo mag je alleen met toestemming van je begeleidende leerkracht betreden of verlaten.

Voor het gebruik van machines en materiaal zijn instructiekaarten opgesteld. Je raadpleegt deze eerst vooraleer je aan het werk gaat.

Om veilig te kunnen werken, gelden een aantal specifieke afspraken:

- Als je als leerling alcohol, verdovende middelen, enz. gebruikt of je gedrag in het algemeen vormt een gevaar voor jezelf of derden, word je niet toegelaten tot de werkplaats of word je eruit verwijderd.
- Veilig werken is het resultaat van aandacht en concentratie op de uit te voeren taak.
- Het gebruik van een gsm is niet toegelaten tenzij er toestemming is van de leerkracht in het kader van de lesopdracht.
- Voor iedere werkplaats kunnen er nog specifieke aanvullingen toegevoegd worden.
- Niemand verlaat de werkplaats voordat alles in orde is gebracht en de leerkracht toestemming heeft gegeven om de werkplaats te verlaten.

2.1 Persoonlijke werkkledij

Je werkkledij moet getekend zijn met je naam. Je werkkledij moet goed onderhouden en netjes zijn. Je mag geen werkpakken beschrijven of bekladden met allerlei teksten en tekens of deze scheuren. Leerkrachten en leerlingen/ouders zien erop toe dat je regelmatig je werkpak meeneemt naar huis om te wassen.

Je draagt steeds sluitende werkkledij (dichtgeknoopt/dichtgeritst). Loshangende kledij kan ernstige ongevallen veroorzaken. Het dragen van loshangende juwelen en ringen is verboden. Als je lange of loshangende haren hebt bind je die samen of maak je gebruik van een haarnetje.

Je draagt geen werkkledij tijdens de middagpauze.

Slechts bij extreme weersomstandigheden kan je je eigen jas over de voorgeschreven werkkledij dragen. In dit geval moet de jas sluitende zijn tot aan de mouwen. Gebruik hiervoor niet je beste jas, beschadigingen vallen immers niet ten laste van de school.

2.2 Persoonlijke beschermingsmiddelen

Voor werkzaamheden die een specifiek risico inhouden draag je verplicht PBM's (=persoonlijke beschermingsmiddelen):

- Je draagt veiligheidsschoenen tijdens alle praktijklessen / labo's.

- Je draagt een veiligheidsbril in werkzones waar bewerkingen gebeuren die een gevaar voor een oogletsel inhouden: slijpen, frezen, draaien, boren, kappen, schaven, gebruik van perslucht, enz. .
- Je draagt tevens een veiligheidsbril in alle lokalen waar dit aangegeven staat als een te dragen PBM.
- Je draagt veiligheidshandschoenen bij alle bewerkingen die een gevaar voor een letsel aan de handen inhouden bij het verplaatsen of bewerken van grondstoffen (platen, buizen, staven, enz.) Je draagt geen handschoenen aan roterende machines.
- Bij alle bewerkingen met bijtende stoffen draag je chemisch bestendige veiligheidshandschoenen.
- Je draagt gehoorbescherming bij alle werkzaamheden aan machines die veel lawaai produceren (80dBa). Pictogrammen met de afbeelding van een gehoorbescherming zijn bij de betreffende lokalen of machines aangebracht.
- Bij werkzaamheden waar er gevaar is op letsels aan je hoofd of waar er een kans is op stoten of vallende voorwerpen draag je een helm.

De veiligheidsinstructiekaarten geven altijd aan welke PBM's tijdens de werkzaamheden gedragen of gebruikt moeten worden. Let ook op de pictogrammen in de werkplaats en op de machines.

De PBM's bieden alleen bescherming wanneer ze op de juiste manier gebruikt of gedragen worden: volg nauwkeurig de gebruiksaanwijzing.

Na gebruik worden de PBM's opgeborgen op de voorziene plaats.

2.3 Werken in een werkplaats/labo

Veilig werken in een werkplaats/labo houdt in dat je zorg draagt voor je eigen veiligheid, welzijn en gezondheid en die van de medeleerlingen.

We maken hiervoor volgende afspraken:

- Je voert alleen opdrachten uit die je begeleidende leerkracht je geeft;
- Je maakt medeleerlingen erop attent wanneer zij onvoorzichtig of ondoordacht handelen;
- Je loopt of je speelt niet in de werkplaats;
- Je bent bijzonder voorzichtig in de omgeving van machines, toestellen, motoren in werking, enz.;
- Je leidt je medeleerlingen niet af terwijl zij aan het werk zijn opdat hun aandacht of concentratie op hun activiteit niet zou verslappen;
- Machines schakel je nooit in wanneer een medeleerling werkzaamheden aan die machine verricht;
- Je verwittigt je medeleerlingen die zich in de buurt van een machine bevinden vooraleer je de machine in werking stelt;
- Je gaat op een voorzichtige en gepaste manier om met machines, toestellen, gereedschappen, gevaarlijke stoffen, enz.; volg daarbij de richtlijnen van de instructiekaarten;
- Je verlaat nooit een machine of opstelling in werking;
- De specifieke veiligheidsvoorzieningen van machines, gereedschappen en installaties mogen onder geen beding verwijderd of uitgeschakeld worden "om makkelijker of vlugger te kunnen werken";
- Je let erop dat stof, rook of damp verwijderd worden via de daarvoor bestemde afvoerleidingen of zuurkasten;

- Je deelt zichtbare gebreken (zoals niet of onvoldoende functionerende beveiligingen, elektrische snoeren die sporen van slijtage vertonen, enz.) mee aan de begeleidende leerkracht;
- Je schakelt onmiddellijk het toestel of de machine uit bij abnormale werking (ongewoon lawaai, te traag of te snel draaien enz.) en verwittigt de begeleidende leerkracht;
- Enkel indien de begeleidende leerkracht je daartoe opdracht geeft voer je onderhouds- en herstellingswerkzaamheden uit. Indien deze onderhoudswerken aan een machine dienen te gebeuren, dan neem je volgende acties in acht:
 - Leg altijd eerst de machine stil.
 - Neem de nodige maatregelen om ongewild opstarten van de machine te voorkomen of zet het toestel spanningsloos.
 - Voor onderhoud en herstellingen staan specifieke richtlijnen vermeld op de handleiding. Raadpleeg deze richtlijnen vooraleer het onderhoud of de herstelling te beginnen.
- De elektrische schakelingen mogen enkel getest worden na controle en in het bijzijn van de vakleerkracht. Installaties dienen spanningsloos te zijn vooraleer werken of wijzigingen mogen worden uitgevoerd.

Een toestel waarvan de afschermingen niet in orde zijn, mag je nooit starten. Na onderhoud plaats je alle afschermingen terug.

2.4 Elektrische toestellen

- Bij het gebruik van elektrische toestellen meld je de zichtbare slijtage aan de aansluitingen aan je leerkracht;
- Je let erop dat je tijdens het werken de geïsoleerde behuizing niet beschadigt of perforereert;
- Je gebruikt in een vochtige omgeving alleen elektrische toestellen die daarvoor geschikt zijn;
- Je bergt toestel netjes op na gebruik;
- Je trekt elektrische snoeren enkel aan de stekker uit;

2.5 Gebruik van producten met gevaarlijke eigenschappen

Je gebruikt pas een product met gevaarlijke eigenschappen wanneer:

- Je toestemming hebt van de begeleidende leerkracht;
- Je eerst zorgvuldig het etiket hebt gelezen: zorg dat je de gevaarsymbolen kent. Ken je deze niet, raadpleeg de begeleidende leerkracht;
- Raadpleeg de veiligheids- en gezondheidsfiche vooraleer het product te gebruiken;
- Wanneer je een product wil overgieten in een recipiënt zonder etiket, moet je eerst een reglementair etiket op de recipiënt aanbrengen;
- Gebruik geen recipiënten voor dranken of voedingswaren voor vreemde stoffen en gemengde stoffen;
- Vermijd de aanwezigheid op de werkpost van grote hoeveelheden gevaarlijk(e) product(en). Je gebruikt enkel de hoeveelheid die je in de loop van de dag nodig hebt.
- Pas altijd de voorgeschreven dosering toe;
- Plaats na gebruik de producten terug in de voorziene opslagruimte;
- Je laat geen recipiënten met vluchtige vloeistoffen openstaan maar je sluit deze goed af;
- De gevaarlijke producten en brandstoffen worden opgeslagen in een veiligheidskast.

2.6 Hygiëne

- Was altijd je handen grondig op het einde van de les;
- Laat ook de kleinste wonden onmiddellijk verzorgen;
- Je eet of drinkt niet in de werkplaats/labo. Je brengt ook geen eetwaren of frisdranken mee in de werkplaats/labo. Enkel mits toestemming van de leerkracht kan drinken uitzonderlijk worden toegelaten;

2.7 Orde en netheid

- Besteed bij elke handeling in de werkplaats altijd aandacht aan orde en netheid;
- Vermijd obstakels op je werkplaats/labo die het veilig werken kunnen verhinderen;
- Leg nooit gereedschappen of losse werkstukken op een machine. Laat ze ook niet rondslingeren in de omgeving ervan;
- Maak op het einde van de lessen en op teken van de begeleidende leerkracht de werkplaats/labo schoon;
- Vermijd zoveel mogelijk stofvorming bij het reinigen van je werkplaats/labo;
- Zorg ervoor dat je klerkast steeds is afgesloten.

2.8 Brandveiligheid en ongevallen

- Het is verboden vuur te maken of werkzaamheden te verrichten waarbij vonken veroorzaakt kunnen worden in de omgeving waar er gewerkt wordt met ontvlambare producten;
- Brandblustoestellen en brandslangen mag je enkel gebruiken voor noodgevallen;
- Hou de omgeving van brandbestrijdingsmiddelen altijd vrij zodat ze zonder hinder bereikbaar zijn;
- Bij evacuatie volg je de instructies van je leerkracht;
- Volg de groene pictogrammen in de lokalen en de gangen: in geval van brand geven ze info over de verplichte evacuatieweg;
- Houd de vluchtwegen steeds vrij zodat jij en anderen ze zonder hinder kunnen gebruiken;
- Bij gasontwikkeling of brand verwittig je onmiddellijk de leerkracht en volg je verdere instructies;
- Als iemands kledij in brand staat tracht je het vuur te verstikken, eventueel met een branddeken.
- Elk ongeluk, hoe klein ook, meld je meteen aan de leerkracht. Die zal oordelen of het nodig is om, na de eerste verzorging door een opgeleide EHBO'er, een dokter te raadplegen.
- Spatten van bijtende stoffen op de huid of in de ogen spoel je zo vlug en grondig mogelijk weg met overvloedig water. Spoel in elk geval lang genoeg.

2.9 Milieu

We zijn bezorgd over het milieu en hebben hiervoor het zorgsysteem ISO14001.

- Verspil geen water, papier en energie. Ga zuinig om met deze middelen door bijvoorbeeld het licht uit te doen wanneer je een lokaal verlaat, door de buitendeuren steeds te sluiten, door de kraan steeds dicht te draaien na gebruik, ...
- Probeer zo weinig mogelijk afval te produceren: kijk eerst na wat je kan recyclen of hergebruiken.
- Vermijd om producten te morsen. Gebeurt dit toch, ruim je op met de aangewezen hulpmiddelen zoals absorptiekorrels (raadpleeg eventueel de instructiekaart).
- Verwijder alle afvalstoffen op de voorgeschreven manier en respecteer de voorgeschreven selectieve inzameling.

3 WETGEVING

Gelet op de wet van 4 augustus 1996 betreffende het welzijn van de werknemers bij de uitvoering van hun werk, inzonderheid op artikel 2 §1 1° e;

gelet op het koninklijk besluit van 27 maart 1998 betreffende het beleid inzake het welzijn van de werknemers bij de uitvoering van hun werk, inzonderheid op artikel 17;

overwegende dat, overeenkomstig hogervermelde wet van 4 augustus 1996, de leerlingen en studenten die een studierichting volgen waarvan het opleidingsprogramma voorziet in een vorm van arbeid die in de onderwijsinstelling wordt verricht, moeten beschouwd worden als werknemers;

overwegende dat, overeenkomstig hogervermeld koninklijk besluit van 27 maart 1998, werknemers alle informatie in verband met risico's en preventiemaatregelen van toepassing op hun werkpost moeten ontvangen;

geldt bovenstaand werkplaatsreglement voor het APB Provinciaal Onderwijs Antwerpen. Het begrip werkplaats in dit reglement omvat alle praktijkruimten en alle labo's van de school, alsook alle terreinen van de school waar praktijklessen plaatsvinden, alsook alle terreinen of gebouwen buiten de school waar praktijklessen plaatsvinden.